

EK novosti, 16. rujna 2021.

➤ Stanje Unije: Komisija poziva države članice da povećaju sigurnost novinara u cijeloj Uniji

U [govoru o stanju Unije](#) 15. rujna 2021. predsjednica Ursula **von der Leyen** izjavila je: *Informacije su javno dobro. Moramo štiti one koji nam osiguravaju transparentnost, novinarke i novinare. Stoga smo danas podnijeli preporuku za bolju zaštitu novinarki i novinara.*

Komisija je danas predstavila svoju prvu preporuku o povećanju sigurnosti novinara i drugih medijskih djelatnika, koju je predsjednica Ursula **von der Leyen** najavila u govoru o stanju Unije.

Napadi na novinare posljednjih su godina sve brojniji, a u najtragičnijim slučajevima dogodila su se i ubojstva. Kriza uzrokovana bolešću COVID-19 dodatno je otežala rad novinara jer su im se smanjili prihodi, osobito oni samozaposlenih novinara, i ograničen im je pristup mjestima događaja.

Kako bi se taj trend preokrenuo, Komisija je utvrdila mjere za države članice radi povećanja sigurnosti novinara na internetu i izvan njega. U preporuci se, među ostalim, poziva na osnivanje neovisnih nacionalnih službi za podršku u okviru kojih će biti dostupne telefonske linije za pomoć, pravni savjeti, psihološka potpora te skloništa za novinare i medijske djelatnike suočene s prijetnjama. Ujedno se poziva na bolju zaštitu novinara tijekom demonstracija, veću sigurnost na internetu i posebnu potporu novinarkama.

Potpredsjednica za vrijednosti i transparentnost Věra **Jourová** izjavila je: *Ni jedan novinar ne bi smio izgubiti život ili zadobiti ozljede zbog posla koji obavlja. Moramo podupirati i štiti novinare jer su oni okosnica demokracije. Tijekom pandemije postalo je jasnije no ikad prije koliko je uloga novinara važna za informiranje javnosti i da javna tijela hitno moraju učiniti više kako bi ih zaštitila. Danas od država članica tražimo da poduzmu odlučne mjere kako bi Unija postala sigurnije mjesto za novinare.*

Povjerenik za unutarnje tržište Thierry **Breton** dodao je: *Sloboda i pluralizam medija središnje su vrijednosti Unije i moramo ih aktivno braniti. S promjenama i razvojem medijske industrije mijenjaju se i prijetnje s kojima se medijski djelatnici suočavaju pri obavljanju posla. Prijetnje na internetu nova su stvarnost. Danas predstavljamo preporuku kojom glavninu svojih napora usmjeravamo tamo gdje je to najpotrebnije, a to je sigurnost novinara na internetu i izvan njega.*

Preporuka o sigurnosti novinara

Preporuke sadržane u tom dokumentu odnose se na, među ostalim, prosvjede i demonstracije, sigurnost na internetu i jačanje položaja u digitalnom svijetu te novinarke i novinare koji pripadaju manjinskim skupinama.

1. Opće preporuke

S obzirom na porast napada na novinare (2020. u Uniji ih je bilo više od 900) države članice u preporuci se pozivaju da odlučno istraže i kazneno gone sva kaznena djela te da pritom u potpunosti iskoriste mogućnosti koje pruža postojeće nacionalno i europsko zakonodavstvo. Potiču se i da prema potrebi uključe europska tijela, kao što su Europol i Eurojust. Države članice trebale bi poticati bolju suradnju između tijela kaznenog progona i medijskih tijela kako bi se prijetnje kojima su

Pratite:

[Novosti središnje redakcije Europske komisije](#)

[Kalendar događanja i sastanaka na razini EU-a](#)

[Odjel za tisak i medije Predstavništva EK-a u Hrvatskoj](#)

novinari izloženi uspješnije otkrivale i suzbijale te kako bi se ugroženim novinarima pružila osobna zaštita. Od iznimne je važnosti i da se medijima omogući nediskriminirajući pristup informacijama, među ostalim na konferencijama za medije i uvidom u dokumente kojima raspolažu javna tijela. Nadalje, u preporuci se naglašava važnost osposobljavanja i poboljšanja pristupa socijalnoj zaštiti za sve medijske djelatnike.

2. Prosvjedi i demonstracije

Napadi na novinare 2020. bili su najučestaliji na demonstracijama, gdje se dogodila gotovo trećina incidenata. Države članice trebale bi uvesti redovito osposobljavanje za tijela kaznenog progona kako bi se novinarima i drugim medijskim djelatnicima omogućilo da na takvim događanjima rade sigurno i bez ograničenja. Suradnja s predstavnicima novinara ključna je za donošenje odluka o najprikladnijim mjerama, primjerice u pogledu vizualne identifikacije medijskih djelatnika. Među preporučenim je mjerama i imenovanje časnika za vezu koji će prije planiranih prosvjeda ili demonstracija novinare obavješćivati o potencijalnim rizicima.

3. Sigurnost na internetu i jačanje položaja u digitalnom svijetu

Zbog poticanja na mržnju na internetu, prijetnji fizičkim nasiljem, ali i kibersigurnosnih rizika te nezakonitog nadzora, sigurnost u digitalnim medijima i na internetu postala je velik problem za novinare. Države članice potiču se da promiču suradnju između internetskih platformi i organizacija sa stručnim znanjem u borbi protiv prijetnji upućenih novinarima, primjerice tako da ih potiču na preuzimanje uloge pouzdanih prijavitelja. Novinarima koji žele saznati jesu li im uređaji ili internetski računici ugroženi relevantna nacionalna tijela za kibersigurnost trebala bi na zahtjev olakšati pristup uslugama forenzičkih istražitelja u području kibersigurnosti. Države članice trebale bi ujedno promicati redoviti dijalog između takvih tijela za kibersigurnost, medija i industrije, prvenstveno kako bi novinari razvili razumijevanje kiberprostora i digitalne vještine.

4. Novinarke, novinari pripadnici manjinskih skupina i novinari koji izvještavaju o pitanjima jednakosti

Prijetnjama i napadima posebno su izložene novinarke, novinari koji pripadaju manjinskim skupinama i novinari koji izvještavaju o pitanjima jednakosti. Novinarke se suočavaju s većim brojem prijetnji od njihovih muških kolega, a 73 % ih je izjavilo da su tijekom svojeg rada bile žrtve internetskog nasilja. Države članice u preporuci se pozivaju da podupru inicijative za jačanje položaja novinarki i djelatnika koji pripadaju manjinskim skupinama te onih koji izvješćuju o pitanjima jednakosti. Potiču se da poboljšaju transparentnost i učinkovito izvješćivanje o napadima i diskriminaciji tih novinara te da im pruže informacije o tome kako da zatraže pomoć i potporu. Nadalje, u preporuci se naglašava potreba za poticanjem ravnopravnosti i uključenosti u redakcijama i medijskoj industriji u cjelini te za promicanjem kontinuiranog razvoja kompetencija i vještina u svim zanimanjima relevantnima za zaštitu novinara. Više o sljedećim koracima saznajte [ovdje](#)

➤ Stanje Unije: Komisija predlaže program Put u digitalno desetljeće za digitalnu transformaciju EU-a do 2030.

Komisija je predložila Put u digitalno desetljeće, konkretan plan za digitalnu transformaciju našeg društva i gospodarstva do 2030.

Pratite:

[Novosti središnje redakcije Europske komisije](#)

[Kalendar događanja i sastanaka na razini EU-a](#)

[Odjel za tisak i medije Predstavništva EK-a u Hrvatskoj](#)

U predloženom Putu u digitalno desetljeće ambicije koje Unija želi ostvariti u digitalnom području do 2030. pretočene su u konkretan mehanizam provedbe. Tim će se programom uspostaviti okvir za upravljanje koji se temelji na godišnjem mehanizmu suradnje s državama članicama kako bi se do 2030. postigli ciljevi digitalnog desetljeća na razini Unije u području digitalnih vještina, digitalne infrastrukture te digitalizacije poslovanja i javnih usluga. U okviru programa još će se i utvrditi i provesti veliki digitalni projekti u kojima će sudjelovati Komisija i države članice.

Pandemija je istaknula središnju ulogu digitalne tehnologije u izgradnji održive i prosperitetne budućnosti. Točnije, kriza je razotkrila jaz između digitalno prilagođenih poduzeća i onih koja tek trebaju prihvatiti digitalna rješenja te istaknula jaz između dobro povezanih urbanih i ruralnih i udaljenih područja. Digitalizacija nudi mnogo novih prilika na europskom tržištu: u 2020. nepopunjeno je ostalo više od 500 000 slobodnih radnih mjesta za stručnjake za kibersigurnost i podatke. Budući da je u skladu s europskim vrijednostima, program Put u digitalno desetljeće trebao bi učvrstiti naše digitalno vodstvo i promicati održive digitalne politike u čijem je središtu čovjek i koje jačaju položaj naših građana i poduzeća.

Margrethe **Vestager**, izvršna potpredsjednica za Europu spremnu za digitalno doba, izjavila je: *U europskoj viziji digitalne budućnosti tehnologija jača položaj građana. Zato danas predlažemo konkretan plan za ostvarenje digitalne transformacije. Za budućnost u kojoj su inovacije u službi naših poduzeća i društava. Želimo uspostaviti okvir za upravljanje koji se temelji na godišnjem mehanizmu suradnje da bismo ostvarili ciljeve u području digitalnih vještina, digitalne infrastrukture te digitalizacije poduzeća i javnih usluga.*

Povjerenik za unutarnje tržište Thierry **Breton** rekao je: *Europa je čvrsto naumila biti na čelu svjetske tehnološke utrke. Učinili smo važan korak zadavši si ciljeve do 2030., ali sad ih moramo početi ostvarivati. Moramo se pobrinuti da Europa u idućim godinama ne ovisi uvelike o drugima. U protivnom ćemo ostati suviše izloženi nestabilnostima u svijetu te propustiti ostvariti gospodarski rast i otvoriti radna mjesta. Vjerujem u Europu koja je vodeća na tržištima budućnosti, umjesto da samo izvršava tuđe naloge.*

Put u digitalno desetljeće

Oslanjajući se na Digitalni kompas do 2030., dokument u kojem je iznijela viziju uspješne digitalne transformacije europskog gospodarstva i društva do kraja desetljeća, Komisija sad uvodi Put u digitalno desetljeće kao čvrst okvir za upravljanje radi ostvarenja digitalnih ciljeva.

Digitalni napredak u državama članicama posljednjih je godina bio vrlo neujednačen. Trend pokazuje da su zemlje koje su sporo napredovale prije pet godina nastavile sporo napredovati do danas. Putom u digitalno desetljeće uspostaviti će se strukturirana suradnja za zajednički rad na dogovorenim ciljevima, no uz uvažavanje činjenice da države članice nemaju iste početne uvjete.

Konkretno, Komisija predlaže uspostavu godišnjeg mehanizma suradnje s državama članicama koji će se sastojati od:

- strukturiranog, transparentnog i zajedničkog sustava praćenja u kojem će se napredak u ostvarenju pojedinog cilja do 2030. mjeriti indeksom gospodarske i društvene digitalizacije (DESI) te ključnim pokazateljima uspješnosti

Pratite:

[Novosti središnje redakcije Europske komisije](#)

[Kalendar događanja i sastanaka na razini EU-a](#)

[Odjel za tisak i medije Predstavništva EK-a u Hrvatskoj](#)

- godišnjeg izvješća o stanju digitalnog desetljeća u kojem će Komisija ocijeniti napredak i dati preporuke za djelovanje
- višegodišnjih strateških planova za digitalno desetljeće po državama članicama, u kojima će one ukratko izložiti donesene ili planirane politike i mjere za potporu ostvarenju ciljeva do 2030.
- strukturiranog godišnjeg okvira u kojem će Komisija i države članice na temelju preporuka i zajedničkih obveza djelovati u područjima s nedovoljnim napretkom i raspravljati o njima
- mehanizam za potporu provedbi višedržavnih projekata.

Praćenje napretka i izvješće o stanju digitalnog desetljeća

Kako bi se zajamčio brz napredak Europe prema ciljevima digitalnog desetljeća, u predloženom okviru za upravljanje predviđen je sustav praćenja napretka koji se temelji na poboljšanom **indeksu gospodarske i društvene digitalizacije (DESI)**. Komisija bi najprije zajedno s državama članicama zacrtala smjer djelovanja EU-a prema pojedinom cilju, a države bi zatim predložile nacionalne strateške planove za njihovo postizanje. Komisija će svake godine Europskom parlamentu i Vijeću Europske unije podnijeti izvješće o stanju digitalnog desetljeća kako bi:

- izložila izmjerenu uspješnost digitalizacije u odnosu na zacrtane smjerove djelovanja
- uzimajući u obzir nacionalne okolnosti, državama članicama dala ciljane preporuke za postizanje ciljeva do 2030.

Komisija će do lipnja 2026. preispitati ciljeve s obzirom na tehnološke, gospodarske i društvene promjene.

Višedržavni projekti

Višedržavni projekti su veliki projekti koji bi doprinijeli ostvarenju ciljeva digitalne transformacije Europe do 2030., a koje nijedna država članica ne bi mogla samostalno osmisliti. Takvi će projekti državama članicama omogućiti da se udružuju i objedinjuju resurse za povećanje digitalnih kapaciteta u područjima koja su ključna za povećanje digitalne suverenosti i oporavak Europe.

Komisija je sastavila početni popis višedržavnih projekata, u kojem postoji nekoliko područja za ulaganja: podatkovna infrastruktura, procesori niske potrošnje, 5G komunikacija, računalstvo visokih performansi, sigurna kvantna komunikacijska infrastruktura, javna uprava, lanac blokova, digitalnoinovacijski centri i digitalne vještine građana.

Raznoliki ciljevi ubrzat će proces digitalizacije i povećati otpornost i tehnološku suverenost jer će u Europu privući više stručnjaka za digitalna područja ili će pak potaknuti razne industrije da digitalne tehnologije razvijaju u Europi.

Godišnje izvješće o stanju digitalnog desetljeća pružit će potrebne informacije o kretanjima i utvrđenim nedostacima u digitalnoj transformaciji Europe te za ažuriranje popisa višedržavnih projekata.

Pratite:

[Novosti središnje redakcije Europske komisije](#)

[Kalendar događanja i sastanaka na razini EU-a](#)

[Odjel za tisak i medije Predstavništva EK-a u Hrvatskoj](#)

Višedržavni projekti trebali bi objediniti ulaganja iz financijskih izvora EU-a, među ostalim iz Mehanizma za oporavak i otpornost, kao i iz država članica. Drugi javni i privatni subjekti moći će ulagati u projekte prema potrebi.

Komisija će djelovati kao akcelerator višedržavnih projekata i pomagati državama članicama da prepoznaju vlastite interese u tim projektima, davati im smjernice o provedbenim mehanizmima i pomagati u provedbi ne bi li sudjelovanje u njima bilo što brojnije i provedba uspješna.

Program predviđa novu pravnu strukturu, konzorcij za europsku digitalnu infrastrukturu (EDIC), koja će omogućiti brzu i fleksibilnu organizaciju i provedbu višedržavnih projekata. Više informacija dostupno je [ovdje](#)

➤ **Novi europski Bauhaus: nove mjere i financiranje za povezivanje održivosti sa stilom i uključivošću**

Komisija danas donosi Komunikaciju u kojoj je predstavljen koncept novog europskog Bauhauusa. To uključuje niz mjera politike i mogućnosti financiranja. Projektom se nastoji ubrzati transformacija raznih gospodarskih sektora kao što su građevinarstvo i tekstilna industrija kako bi se svim građanima omogućio pristup robi koja je kružna i s manjim emisijama ugljika.

Novi europski Bauhaus obogaćuje europski zeleni plan kulturnom i kreativnom dimenzijom te pokazuje kako održive inovacije mogu konkretno pridonijeti pozitivnim iskustvima u našem svakodnevnom životu.

U razdoblju 2021. – 2022. iz programa EU-a izdvojit će se oko 85 milijuna eura za projekte u okviru novog europskog Bauhauusa. Novi europski Bauhaus bit će uključen u mnoge EU-ove programe kao kontekstualni element ili prioritet bez prethodno utvrđenog namjenskog proračuna.

Sredstva će se osigurati iz više programa EU-a, među kojima su Obzor Europa, program za istraživanje i inovacije (posebice misije Obzora Europa), program LIFE za okoliš i klimatsku politiku i Europski fond za regionalni razvoj. Komisija će ujedno pozvati države članice da uključe temeljne vrijednosti novog europskog Bauhauusa u svoje strategije za socioekonomski i teritorijalni razvoj te da iskoriste relevantne dijelove svojih planova za oporavak i otpornost, kao i programe u okviru kohezijske politike, za izgradnju bolje budućnosti za sve.

Komisija će osnovati **laboratorij za novi europski Bauhaus**: skupinu za strateško promišljanje i djelovanje s ciljem zajedničkog stvaranja, razvijanja prototipova i testiranja novih alata, rješenja i preporuka za politike. Laboratorij će djelovati u duhu suradnje u okviru pokreta u kojem sudjeluju pripadnici različitih društvenih slojeva, a obraća se društvu, industriji i politici kako bi se povezalo ljude i pronašlo nove načine zajedničkog stvaranja.

U Komunikaciju su uključene informacije primljene tijekom faze zajedničkog osmišljavanja, koja je trajala od siječnja do srpnja i u kojoj je Komisija primila više od 2000 doprinosa iz cijele Europe i šire.

Poticanje rastućeg pokreta

Pratite:

[Novosti središnje redakcije Europske komisije](#)

[Kalendar događanja i sastanaka na razini EU-a](#)

[Odjel za tisak i medije Predstavništva EK-a u Hrvatskoj](#)

U siječnju 2021. počela je faza zajedničkog osmišljavanja novog europskog Bauhauusa kako bi se pronašla atraktivna, održiva i uključiva rješenja za naše životne prostore i pridonijelo provedbi europskog zelenog plana. U tom prvom dijelu svi su bili pozvani da se pridruže razgovoru o preispitivanju našeg suživota. Iznesena razmišljanja uključena su u današnju komunikaciju o novom europskom Bauhausu.

Zajedničko osmišljavanje i dalje će biti važno, a razvijat će se u okviru procjena i preispitivanja uzimajući u obzir prve konkretne rezultate. Stoga će Komisija dodatno produbiti rad s rastućom zajednicom angažiranih pojedinaca, organizacija i tijela koji podržavaju novi europski Bauhaus.

Izvor nadahnuća za pokret postojeća su atraktivna, održiva i uključiva mjesta i projekti u Europi. Prve nagrade za novi europski Bauhaus odaju priznanje tim postignućima i dodjeljuju se u deset kategorija, od „Proizvoda i načina života” do „Novih oblika mjesta za druženje i razmjene”. U potkategoriji „Zvijezde u usponu novog europskog Bauhauusa” nagrađuju se kandidati u dobi do 30 godina kako bi se mlađi naraštaji potaknuli na daljnji razvoj novih ideja i zanimljivih koncepata. Pobjednicima će nagrade biti uručene na svečanoj dodjeli 16. rujna.

Izjave članova Kolegija:

Predsjednica **Ursula von der Leyen** izjavila je:

Novi europski Bauhaus kombinacija je velike vizije europskog zelenog plana i konkretnih promjena na terenu. Riječ je o vidljivim i opipljivim promjenama koje unapređuju naš svakodnevni život u zgradama i javnim prostorima, ali i u području mode i namještaja. Cilj je novog europskog Bauhauusa oblikovati novi način života, u kojem je održivost povezana s dobrim dizajnom, u kojem je potrebno manje ugljika te koji je uključiv i svima cjenovno pristupačan.

Povjerenica za inovacije, istraživanje, kulturu, obrazovanje i mlade Mariya **Gabriel** rekla je: *Povezivanjem znanosti i inovacija s umjetnošću i kulturom te primjenom cjelovitog pristupa novi europski Bauhaus ponudit će rješenja koja nisu samo održiva i inovativna, nego nam i svima poboljšavaju život svojom dostupnošću i cjenovnom pristupačnošću.*

Povjerenica za koheziju i reforme Elisa **Ferreira** dodala je: *Novi europski Bauhaus svojim interdisciplinarnim i participativnim pristupom jača ulogu lokalnih i regionalnih zajednica, industrije, inovatora i kreativaca koji zajednički nastoje svima poboljšati kvalitetu života. Zahvaljujući kohezivskoj politici nove će se ideje pretvoriti u mjere na lokalnoj razini.*

Više informacija dostupno je [ovdje](#)

➤ **Europsko tijelo za pripravnost i odgovor na zdravstvene krize (HERA): priprema za buduće zdravstvene krize**

Europska komisija danas je pokrenula [Europsko tijelo za pripravnost i odgovor na zdravstvene krize](#) (HERA) u cilju sprečavanja, otkrivanja i brzog odgovora na zdravstvene krize. HERA će se baviti prikupljanjem podataka i izgradnjom potrebnih kapaciteta za odgovor i na taj način predviđati prijetnje i moguće zdravstvene krize. U slučaju izbijanja krize HERA će osigurati razvoj, proizvodnju i

Pratite:

[Novosti središnje redakcije Europske komisije](#)

[Kalendar događanja i sastanaka na razini EU-a](#)

[Odjel za tisak i medije Predstavništva EK-a u Hrvatskoj](#)

distribuciju lijekova, cjepiva i drugih medicinskih protumjera, kao što su rukavice i maske, koji su često nedostajali tijekom prve faze odgovora na pandemiju koronavirusa.

HERA je ključan stup europske zdravstvene unije, koji je predsjednica **von der Leyen** najavila u svojem govoru o stanju Unije 2020. i koji će ukloniti nedostatke u odgovoru i pripravnosti EU-a na zdravstvene krize.

Prije kriza: pripravnost

Prije zdravstvene krize, u fazi pripravnosti, HERA će blisko surađivati s drugim zdravstvenim agencijama EU-a i država članica, industrijom i međunarodnim partnerima kako bi se EU na nju što bolje pripremio.

HERA će procjenjivati prijetnje, prikupljati podatke i razvijati modele za predviđanje izbijanja bolesti. Početkom 2022. utvrdit će najmanje tri prijetnje visoke razine, provesti mjere za njihovo suzbijanje i ukloniti moguće nedostatke povezane s medicinskim protumjerama.

HERA će usto pružati potporu istraživanju i inovacijama za razvoj novih medicinskih protumjera, među ostalim putem mreža za klinička ispitivanja diljem Unije i platformi za brzu razmjenu podataka.

Osim toga, HERA će pristupiti rješavanju problema na tržištu i jačati industrijske kapacitete. Na temelju iskustva radne skupine za povećanje industrijske proizvodnje cjepiva protiv bolesti COVID-19 HERA će uspostaviti bliski dijalog s industrijom, izraditi dugoročnu strategiju za proizvodne kapacitete i ciljane ulaganja te ukloniti uska grla u opskrbnom lancu za medicinske protumjere.

To tijelo promicat će javnu nabavu medicinskih protumjera, rješavati izazove povezane s njihovom dostupnošću i distribucijom te povećati kapacitete za stvaranje zaliha kako bi se izbjegle nestašice i logistička uska grla.

HERA će usto unaprijediti znanje i vještine u vezi sa svim aspektima medicinskih protumjera u državama članicama.

Tijekom zdravstvene krize: hitan odgovor

U slučaju proglašenja javnozdravstvene krize na razini EU-a HERA može prijeći na provedbu hitnih operacija, uključujući donošenje brzih odluka i hitnih mjera pod vodstvom visokog odbora za zdravstvene krize. Aktivirat će hitno financiranje i pokrenuti mehanizme za praćenje, novi ciljni razvoj, nabavu i kupnju medicinskih protumjera i sirovina.

Pokrenut će se projekt „EU FAB”, mreža uvijek spremnih kapaciteta za proizvodnju cjepiva i lijekova, kako bismo stavili na raspolaganje rezervne proizvodne kapacitete, kao i hitna istraživanja i inovacijske planove u dijalogu s državama članicama.

Poticat će proizvodnju medicinskih protumjera u EU-u i popisati proizvodna postrojenja, sirovine, potrošni materijal, opremu i infrastrukturu kako bismo imali jasan pregled kapaciteta EU-a.

Ostale vijesti iz Europske komisije možete pratiti na sljedećoj poveznici **Daily News**.

Pratite:

[Novosti središnje redakcije Europske komisije](#)

[Kalendar događanja i sastanaka na razini EU-a](#)

[Odjel za tisak i medije Predstavništva EK-a u Hrvatskoj](#)

Pratite naše mreže:

Pratite:

[Novosti središnje redakcije Europske komisije](#)

[Kalendar događanja i sastanaka na razini EU-a](#)

[Odjel za tisak i medije Predstavništva EK-a u Hrvatskoj](#)